

Glossus humanus

Vädurmussla

Blötdjur, Marina musslor

Klass: Bivalvia (musslor), **Ordning:** Veneroidea, **Familj:** Glossidae, **Släkte:** Glossus, **Art:** *Glossus humanus* - vädurmussla (Linnaeus, 1758) **Synonymer:** *Glossus cor* (Linnaeus, 1767), *Cardium humanus* Linnaeus, 1758

Kännetecken

Längd upp till 10 cm. Vänster och höger skalhalvor lika, bucklan långt fram, tillväxt spiralformad med inrullad buckla, skal kraftigt välvt. Tre längsgående tänder i vardera skalhalva. Skulptur koncentriska och mycket fina radiära linjer. Mantelbukt saknas. Periostracum mörkbrunt. Den främre låsmuskeln är mindre än den bakre, och mantellinjen saknar tydlig sinus.

Utbredning och status

Arten har en i huvudsak sydlig utbredning och förekommer från Island och Norge (från 64°N) söderut till Iberiska halvön, i Medelhavet samt längs Marockos Atlantkust. Den lever på mjuka botten från omkring tio meters djup ned till ca 120 m. Arten har aldrig varit allmän i svenska vatten, men tycks därtill ha minskat under senare år. I Gullmarsfjordens innersta del har arten påträffats levande mellan 1880 och 1930. Subfossila skal hittas ofta i både Skagerrak och Kattegatt. Ett levande vuxet exemplar påträffades i Säckenområdet på 90 m djup sommaren 2014. Mer kunskap om artens utbredning och status i svenska vatten behövs.

Ekologi

Arten är specialiserad för att leva på tämligen djupt vatten (40-120 m) på mycket mjuka botten. Dessa miljöer har normalt sett mycket lite suspenderat material vilket musslan kompenserar genom att filtrera stora volymer vatten. Musslan växer långsamt och blir sannolikt mycket gammal.

Hot

Trålning och övergödning medför ökad partikelhalt i vattnet och ökad sedimentation, vilket skulle kunna utgöra ett hot mot arten som är anpassad till miljöer med låga partikelnivåer.

Åtgärder

Det är viktigt att miljömålsarbetet med att minska tillförseln av näringsämnen till havet fortsätter och intensifieras. Det är dock svårt att föreslå mer specifika åtgärder eftersom kunskapen om artens utbredning och status är så bristfällig.

Övrigt

Etymologi: *glossa*, GR., "tunga"; *humanus*, Lat., "människlig" Synonymer: *Cardium humanus* (Linné, 1758), *Bucardia communis* (Schumacher, 1817), *Isocardia globosa* (Lamarck, 1801), *Isocardia hibernica* (Reeve, 1845), *Isocardia lumulata* (Nyst, 1835), *Isocardia cor* (Pallary, 1903), *Isocardia linnaei* (Locard, 1886).

English name: Heart cockle.

Litteratur

Christensen, J. M., Larsen, S. & Olesen Nyström, B. 1979. *Musslor i havet*. Wahlström & Widstand, Stockholm. 120 s. (Bild) Goud, J. 1980. *Glossus humanus* (L. 1758) – A European species. *Vita Marina* 30: 195–206.

Hansson, G. H. *Marina sydkandinaviska evertebrater – ett urval*. Upplaga feb 2004.

Lönnberg, E. 1930. Några notiser från Kristinebergs Zoologiska station sommaren 1930. *Fauna & Flora* 1930:165–174.

Janssen, A. W., Peeters, G. A. & van der Slik, L. 1978. De fossiele schelpen van de Nederlandsee stranden en zeegaten, tweede serie 8 (slot). *Basteria* 48: 91–219 (Bild).

Owen, G. 1953. On the biology of *Glossus humanus* (L.) (*Isocardia cor* Lam). *J. Mar. Biol. Ass.* 32: 85–106 (Bild).

Tebble, N. 1976. *British Bivalve Seashells*. Second edition. Trustees of the British Museum (Natural History). 212 s. (Bild).

Författare

Christoffer Schander 2005. © ArtDatabanken, SLU 2015. Fredrik Pleijel och Malin Strand 2016.